

1821-2021

200 ΧΡΟΝΙΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ

Εκδηλώσεις για τον εορτασμό της Εθνικής Επετείου της 25ης Μαρτίου 1821, των 200 χρόνων από την έναρξη της Επανάστασης έγιναν: Στο Χωριό, με Δοξολογία και κατάθεση στεφάνων στο μνημείο πεσόντων.

Στην Αμερική στην Ελληνική Εκκλησία του Harrisburg, εορτασμός από το Ελληνικό Σχολείο με ομιλίες κλπ.

Η ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΜΑΣ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΑΣ ΣΤΟΝ ΕΟΡΤΑΣΜΟ ΤΩΝ 200 ΧΡΟΝΩΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ 1821 ΔΗΜΟΣΙΕΥΕΙ ΤΟ ΠΑΡΑΚΑΤΩ ΚΕΙΜΕΝΟ:

Η Επανάσταση του 1821 και οι Νεχωρίτες Αγωνιστές του Παντελή Β. Μέρμηγκα (π.μ.)

Κι ήρθε το πλήρωμα του χρόνου.
Κι είναι ο Μάρτης του 1821.

Ο Μωριάς φλέγεται.

Οι «ραγιάδες» του Μωριά αδράχνοντας τα όπλα επιζητούν «ή λευτεριά ή θάνατο».

Οι Τούρκοι έντρομοι μπροστά στην ορμή και την αποφασιστικότητα των Επαναστατών ή παραδίδονται ή κλείνονται στα κάστρα, μέχρι να τα παραδώσουν κι αυτά.

Και δεν ήταν μόνο οι Μωραΐτες που ξεσηκώθηκαν εναντίον των Τούρκων. Όλοι οι Έλληνες «σαν έτοιμοι από καιρό», περίμεναν τη σπίθα που θ' άναβε τη φωτιά της Επανάστασης, για να ριχτούν στον Αγώνα.

Έτσι η πυρκαγιά της πέρασε στην Ρούμελη αρχικά κι ύστερα σ' όλη τη στεριανή και νησιώτικη Ελλάδα.

Κι οι Νεχωρίτες σαν Ρουμελιώτες, τι στάση κράτησαν; Από την πρώτη κι όλος στιγμή πρωτοστάτησαν στον Αγώνα της Λευτεριάς. Τους βρίσκουμε να παίρνουν μέρος στα γεγονότα της Ανατολικής Στερεάς.

Πρωτοστάτησαν στην απελευθέρωση της Λειβαδιάς (29-31 Μαρτίου 1821) όπως οι Νεχωρίτες Αγωνιστές: Κουβελάς Νικόλαος και Μπέλος ή Δημητρίου Παναγιώτης.

Στη μάχη της Αλαμάνας (23 Απριλίου 1821) υπό τον

Εθνομάρτυρα Αθανάσιο Διάκο, έλαβαν μέρος οι Νεχωρίτες: Κουβελάς Νικόλαος, Λάππας Παναγιώτης ως μπουλουξής, Μάλλιος Ιωάννης, Μπέλος ή Δημητρίου Δημήτριος, ο οποίος και έπεσε ηρωικά μαχόμενος, ο πατέρας του νεκρού Αγωνιστή Μπέλος ή Δημητρίου Παναγιώτης και ο Γεωργίου ή Βλάχος Αθανάσιος.

Στο χάνι της Γραβιάς υπό τον Οδυσσέα Ανδρούτσο (8 Μαΐου 1821) πήραν μέρος οι αγωνιστές: Λάππας Παναγιώτης και Μάλλιος Ιωάννης.

Στη μάχη της Υπάτης (τέλος Μαΐου 1821) πήραν μέρος οι Νεχωρίτες:

Δημητρίου ή Χολέβας Ιωάννης

Κατζαούνης Αθ. Χρήστος

Κατζαούνης Αθ. Δημήτριος και

Λάππας Παναγιώτης όπου και έπεσε ηρωικά μαχόμενος στη μάχη του Αϊτού.

Στις μάχες των Βασιλικών (21 Αυγούστου 1821) που πολέμησαν οι: Κουβελάς Νικόλαος και Μπέλος ή Δημητρίου Παναγιώτης.

Κι ακολούθησαν κι άλλες μάχες στην Ανατολική Ρούμελη στις οποίες πήραν μέρος Νεχωρίτες Αγωνιστές. Κι αναρωτιέται κανείς:

Πώς βρέθηκαν τόσοι Νεχωρίτες Αγωνιστές στη μακρινή Ανατολική Ρούμελη να μάχονται εναντίον των

Τούρκων υπό τον Διάκο, τον Αντρουτσο και τους λοιπούς σπλαρχηγούς της Ανατολικής Ρούμελης;

Η απάντηση είναι απλή. Οι Νεχωρίτες, φτωχοί άνθρωποι, αναγκάζονταν να αναζητούν τα προς το ζην έξω και μακριά απ' το χωριό μας. Έτσι έφτασαν ως εκεί ως εργάτες γης, ως στοιβαχτάδες βαμβακιού και μαλλιού, ως μικροπραματευτάδες και γυρολόγοι. Και σαν βρέθηκαν στο θέατρο των γεγονότων κι έτοιμοι ψυχικά καθώς ήταν, περιμένοντας το «ποθούμενο» του Πατρο Κοσμά, πέταξαν την αξίνα κι άρπαξαν το καριοφύλι, άφησαν το δοξάρι του στοιβαχτή κι άδραξαν το γιαταγάνι κι έτρεξαν να συναντήσουν ή τη Λευτεριά ή το Θάνατο.

Και δεν ήταν μόνο αυτοί οι Νεχωρίτες Αγωνιστές του '21, ήταν πολλοί περισσότεροι αυτοί που αγωνίστηκαν όχι μόνο στην Ανατολική Ρούμελη, αλλά κι άλλοι που αναμετρήθηκαν με το θάνατο στη Δυτική Ρούμελη, στο Μεσολόγγι, στο Καρπενήσι, στον Αχελώο, στην Αράχωβα Βοιωτίας, στην Αττική, στο Φάληρο, στην Πελοπόννησο και σ' όλη την Ελλάδα.

Αναφερθήκαμε μόνο σ' αυτούς, για να τονίσουμε ότι οι Νεχωρίτες πήραν μέρος στο Μεγάλο ξεσηκωμό από την πρώτη κι όλος στιγμή.

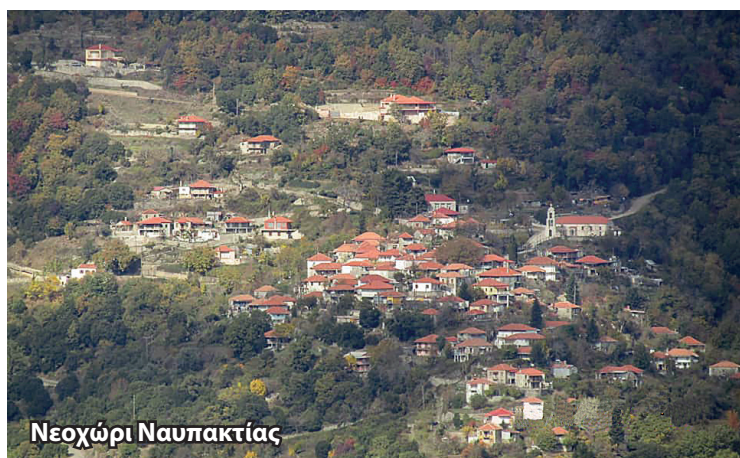
(Συνέχεια στη σελίδα 3)

ΤΑ ΠΛΑΤΑΝΙΑ ΤΗΣ ΠΛΑΤΕΙΑΣ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ ΜΑΣ

Στην εφημερίδα εμπρός διαβάσαμε: «Ο Εφιάλης για τα πλατάνια παραμένει». Η ασθένεια του μεταχρωματικού έλκους του πλατάνου είναι θανατηφόρος και νεκρώνει τα δέντρα οποιουδήποτε μεγέθους και ηλικίας.

Επανελημμένα ο Σύλλογός μας έχει εκφράσει τις ανησυχίες του και έχει επιληφθεί για την προστασία και διατήρησή των πλατάνων στην πλατεία του χωριού μας, απαιτείται όμως διαρκής παρακολούθηση.

Την 7/6/2021 επικοινωνήσε ο πρόεδρος του Συλλόγου με τη κα Αβραμίδου, γεωπόνος υπεύθυνη πρασίνου στο Δήμο, σχετικά με τα πλατάνια του χωριού μας, η οποία μας προέτρεψε να απευθυνόμαστε στο Δήμο ή και στο Δασαρχείο σε περίπτωση που παρατηρούμε ασυνήθιστα φαινόμενα όπως ξηρά κλαδιά. Παρακαλούμε την εκπρόσωπο του χωριού μας κα Γλυκερία Καλαθά για τυχόν απαιτούμενες ενέργειες αν και εφόσον χρειαστεί.

Νεχώρι Ναυπακτίας

Παρέμβαση της Ο.ΣΥ.Ν, για την αποκατάσταση του οδικού δικτύου προς τα χωριά της Δυτικής Ορεινής Ναυπακτίας

Επιστολή προς τον Υπουργό Υποδομών και Μεταφορών, η οποία κοινοποιείται επίσης προς τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, τον Περιφερειάρχη Δυτικής Ελλάδας, τον Αντιπεριφερει-

άρχη Δυτικής Ελλάδας, τους βουλευτές του νομού και το δήμαρχο Ναυπακτίας, απέστειλε η Ομοσπονδία Συλλόγων Ναυπακτίας (μέλος του

Διοικητικού Συμβουλίου είναι και ο Πρόεδρος του Συλλόγου μας Κώστας Σαλτός) με θέμα την αποκατάσταση (Συνέχεια στη σελίδα 6)

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

Αγαπητοί χωριανοί, Πέρασαν περίπου 15 μήνες που βρεθήκαμε όλοι να ζούμε στη πρωτόγνωρη δύση της πανδημίας. Αναστολή εργασιών, αναστολή σχέσεων και τελικά αναστολή της ίδιας μας της ζωής...

Ελπίζοντας ότι τα δύσκολα πέρασαν με όποιες απώλειες μπορεί να είχε ο καθένας μας στη προσωπική του ζωή, αρχίζουμε δειλά-δειλά να πιστεύουμε ότι θα επανέλθουμε στη κανονικότητά μας.

Ο Σύλλογός μας, όλο αυτό το διάστημα, προσπάθησε να κρατήσει την επαφή μεταξύ των χωριανών τουλάχιστον με την έκδοση της εφημερίδας.

Όπως ενημερωθήκαμε πρόσφατα από την Περιφέρεια, θα πρέπει να προκηρύξουμε εκλογές για την ανάδειξη νέου ΔΣ, έως τις 20 Σεπτεμβρίου 2021.

Σας καλούμε όλους να συνδράμετε με κάθε τρόπο, έτσι ώστε ο Σύλλογός μας να βρει ξανά το βηματισμό του για το καλό του χωριού μας αληθιά και του ίδιου.

Είναι απαραίτητο να έρθουν κοντά του, και να δώσουν νέα πνοή στο έργο του νέα πρόσωπα, νέοι άνθρωποι, προκειμένου να δούμε το μέλλον του με μεγαλύτερη αισιοδοξία.

Κοινωνικά

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

- Ο Κων/νος Λαζοδήμος και η σύζυγός του Σίλια Αθανασοπούλου (το γένος Μάνθας Μέρμηγκα) απέκτησαν κοροτσάκι.
- Ο Παντελής Παπαχρήστου και η σύζυγός του Ελεάννα Σεμιτέλου απέκτησαν κοριτσάκι.
Να ζήσουν τα νεογέννητα.

ΓΑΜΟΙ

- Στις 26/6/2021 στις Φυτείες Ξηρόμερου έγινε ο γάμος του Γεωργίου Α. Κοπάνη και της Μαγδαληνής Σακαρέλου.
Να ζήσουν οι νεόνυμφοι.

ΘΑΝΑΤΟΙ

- Στις 5/4/2021 πέθανε στον Άγιο Κωνσταντίνο Λοκρίδας όπου διέμενε ο Κωνσταντίνος Ν. Καραγιάννης. Η ταφή του έγινε στο Χωριό.
- Στις 26/5/2021 πέθανε στην Αθήνα η Γεωργία Χαρμαντζή και κηδεύτηκε στο χωριό στις 30/5/2021 που ήρθαν τα παιδιά της από την Αμερική.
- Στις 4/6/2021 πέθανε και κηδεύτηκε στην Κώ, τόπο καταγωγής του ο Κλεόβουλος Χατζηνικολάου (συζ. της αειμνήστου Κικής Ντούζου).
- Στις 7/6/2021 πέθανε και κηδεύτηκε στην Αμερική ο Ιωάννης Ν. Καραγιάννης. Η νεκρώσιμος ακολουθία τελέστηκε στον Ιερό Ναό Holly Trinity του Harrisburg και η ταφή έγινε στο κοιμητήριο East Harrisburg.
- Στις 29/6/2021 πέθανε στη Λαμία η σύζυγος του Ιωάννη Παπακώστα Στυλιανή (το γένος Αντωνοπούλου) και κηδεύτηκε στον τόπο καταγωγής της Μοσχοχώρι Λαμίας.
Συλλυπητήρια στους οικείους τους.

ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ

Πατερέκας Ευστάθιος 50 \$
Μπαζιώνη Χριστίνα 20
Ντούζου Λιλίκα 50
Μπαλαφούτας Δ. Νίκος 20
Τσαρούχη Σπυριδούλα 20
Σαλτού Αφροδίτη 20

ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ ΣΤΗ ΜΝΗΜΗ

- Η οικογένεια Αθανασίου και Μαγδαληνής Αγγελή πρόσφερε στη μνήμη Νικολάου Θ. Μπαλαφούτα το ποσό των 50 Ευρώ.
- Ο Ιωάννης Γ. Γιάνναρης πρόσφερε στη μνήμη της μητέρας του το ποσό των 50 Ευρώ.
- Ο Ιωάννης και η Λαμπρινή Μπαλαφούτα πρόσφεραν στη μνήμη Αθανασίου Ζ. Παπαγεωργίου 50 Δολάρια.
- Η οικογένεια Δημητρίου Καρανδρίκα πρόσφερε στη μνήμη Κωνσταντίνου Ν. Καραγιάννη το ποσό των 30 Ευρώ.
- Η Λιλίκα Ντούζου - Παπαμιχαήλ πρόσφερε στη μνήμη των γονιών της Δημητρίου και Μαρίας το ποσό των 100 Ευρώ.
- Η οικογένεια Νικολάου Μπαζιώνη πρόσφερε στη μνήμη Κωνσταντίνου Γ. Μάντη το ποσό των 30 Ευρώ.

- Ο Κων/νος και η Βασιλική Χαρμαντζή προσέφεραν στη μνήμη του γαμπρού τους Αθανασίου Παπαγεωργίου το ποσό των 30 Ευρώ.
- Ο Βαγγέλης και η Γιαννίτσα Χαρμαντζή προσέφεραν στη μνήμη του θείου τους Αθανασίου Παπαγεωργίου το ποσό των 50 Ευρώ.
- Ο Δημήτριος και η Γεωργία Καρανδρίκα προσέφεραν στη μνήμη Ιωάννου Ν. Καραγιάννη το ποσό των 30 Ευρώ.
- Η Ασημακάκη Μαστρογιάννη Κρυσταλία προσέφερε εις μνήμη του συζύγου της Στέφανου Ασημακάκη το ποσό των 50 Ευρώ.
- Στη μνήμη Ιωάννου Ν. Καραγιάννη πρόσφεραν:

- Η οικογένεια Βασιλείου και Σοφίας Κότσαλου το ποσό των 50 \$.
- Η οικογένεια Γεωργίου και Μαρίας Κότσαλου το ποσό των 50 \$.
- Η Βασιλική Κότσαλου το ποσό των 50 \$.
- Στη μνήμη Ελένης Μάλλιου πρόσφεραν:
- Ο Κώστας και η Βέφα Μάλλιου το ποσό των 100 Ευρώ.
- Η Χάιδω Κ. Μάλλιου το ποσό των 50 Ευρώ.
- Η Βίβιαν Κ. Μάλλιου το ποσό των 50 Ευρώ.
- Η Δήμητρα Κ. Μάλλιου το ποσό των 50 Ευρώ.
- Στη μνήμη Μαγδαληνής και Κωνσταντίνου Καραγιάννη πρόσφεραν:
- Η Ευαγγελία και η Βάσω Κουβελά το ποσό των 30 Ευρώ.
- Η Ξένη Κουβελά και η Εβελίνα Μηχιώτη το ποσό των 30 Ευρώ.
- Η οικογένεια Κων/ντίου Φούρλα και Βασιλικής Παπαχρήστου πρόσφερε στη μνήμη Κωνσταντίνου και Μαγδαληνής Καραγιάννη το ποσό των 200 Ευρώ.

ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ ΣΤΟΝ ΙΕΡΟ ΝΑΟ

- Από ανώνυμο προσφορά 50 Ευρώ.
- Από Γεώργιο και Μαρία Πανάγου εις μνήμη Μαγδαληνής Καραγιάννη 50 \$.
- Από Οικ.Νικολάου Μασγάλα εις μνήμη Μαγδαληνής Καραγιάννη 50 Ευρώ.
- Από Ιωάννη και Λαμπρινή Μπαλαφούτα στη μνήμη Αθανασίου Παπαγεωργίου 50 Δολάρια.
- Από οικογένεια Νικολάου Μασγάλα Παπανίκου εις

ΟΙ ΕΝ ΕΙΡΗΝΗ

Απ' τον παλιό παλιό καιρό ως τώρα όσοι το ζήσαν το Νεοχώρι ..το χωριό κι όσοι ξενητεύτηκαν...

Ταξίδι ως πήραν ουρανών στον σύμπαντων τα βάθη στο επέκεινα που κίνησαν και γι' άλλες διαστάσεις.

Εκεί δίπλα στην εκκλησιά στο πίσω της το εύρος, το κοιμητήριο συναντάς το ιερό του μέρους.

Για αλήστου μνήμης φέγγουνε άσβηστα καντηλάκια και κενοτάφιο χωριανών με λίγα λουλουδάκια

Ταξιδευθέντων του ψυχών μεταστάντων ανθρώπων προς το Ανέσπερο το Φώς προς τον αιώνιο χρόνο.

Και εν ειρήνη προσδοκούν Δευτέρα Παρουσία Του Ανασπάντος ΙΗΣΟΥ Μεσσία και Σωτήρα.

Γεώργιος Στεφ. Μάντης

ΕΠΙ ΤΟΥ ΠΙΕΣΤΗΡΙΟΥ

Στο πρόγραμμα Δημοσίων επενδύσεων αποκατάστασης ζημιών χρηματοδοτούνται με 9,8 εκατ. ευρώ οι αποκαταστάσεις ζημιών στις επαρχιακές οδούς των Δήμων Αγρινίου, Θέρμου, Αμφιλοχίας, Ναυπακτίας, όπως επίσης οι βλάβες που σημειώθηκαν σε χειμάρρους και ρέματα, εξαιτίας των έντονων καιρικών φαινομένων.

Μεταξύ άλλων στο Πρόγραμμα εντάχθηκαν και τα υποέργα: Αποκατάσταση βλαβών επαρχιακής οδού στην ΤΚ Ποκίστας Ναυπακτίας, με προϋπολογισμό 1 εκατ. Ευρώ
Αποκατάσταση βλαβών επαρχιακού οδικού δικτύου Δήμων Ναυπακτίας και Θέρμου, προϋπολογισμού 2,2 εκατ. ευρώ.
Οι συντονισμένες ενέργειες έφεραν αποτέλεσμα.

μνήμη Κωνσταντίνου Καραγιάννη 100 Ευρώ.

- Από Γεώργιο και Μαρία Πανάγου εις μνήμη Κωνσταντίνου Καραγιάννη 50 \$
- Από οικογένεια Αθανασίου και Μαγδαληνής Αγγελή εις μνήμη Νικολάου Θ. Μπαλαφούτα 50 Ευρώ.

- Από Λιλίκα Ντούζου εις μνήμη των γονιών της Δημητρίου και Μαρίας 100 Ευρώ.
- Από οικογένεια Γεωργίου Αθανασίου Ζαρκάδα 100 \$.

ΣΥΓΧΑΡΗΤΗΡΙΑ

- Η Αντζυ Καρακώστα το γένος Σαλτού Αφροδίτης κατέλαβε έδρα στο Πανεπι-

στημιακό Νοσοκομείο Ιωαννίνων ως Επίκουρη καθηγήτρια αναισθησιολογίας.

Στα συγχαρητήριά μας προσθέτουμε και τις ευχές μας για καλή σταδιοδρομία.

ΒΡΑΒΕΥΣΗ

Στην Βασιλική Κουβελά απονεμήθηκε το 1ο βραβείο του 1^{ου} παγκόσμιου ποιητικού διαγωνισμού της Αμφικτιονίας Ελληνισμού Θεσ/νίκης τον Μάιο 2021, που συμμετείχε. Τίτλος ποιήματος: **Ελλάδας προσκλητήριο 1821-2021 «κοιτίδα του πνεύματος του πολιτισμού και της ειρήνης»** (δημοσιεύεται στη σελίδα 6)

Αυτοί που μας έφεραν

Τελευταίο αντίο στους Κώστα και Μαγδαληνή Καραγιάννη

Αγαπημένοι μας..., μεγαλώσαμε μαζί, ζήσαμε μαζί, τις καλύτερες στιγμές και τα καλύτερα χρόνια.

...Και όχι μόνο εμείς... Όλοι, συγγενείς, φίλοι και ξένοι. Και ποιος δεν πέρασε από το σπίτ στον Άγιο Κωνσταντίνο... Και σε ποιους δεν δώσατε και δεν προσφέρατε ηθικά και υλικά, από το περίσσειμα της ψυχής σας. Και σε ποιον δεν άνοιξε η πόρτα της καρδιάς σας.

...Και τώρα, ήρθαν τα δύσκολα. Δύσκολοι χρόνοι, δύσκολοι καιροί και το τίμημα του χρόνου. Δυσανάλογο με την προσφορά σας. Δεν σας άξιζε τόσο μοναχικό τέλος αλλά πάντα ο

Θεός προνοεί. Ο παπά-Νίκος, φύλακας άγγελός σας, μέχρι το τέλος πλάι σας, έκανε ότι μπορούσε, μέσα από αντιξοές συνθήκες. Το υπέρ-άνθρωπο που μπόρεσε μέσα στην δυστυχία εποχής του covid, που περνάμε. Κι εμείς κι όλοι οι άλλοι έχουμε κλείσει στις καρδιές μας, την αγάπη, την δοτικότητα και την καλοσύνη σας κι ας μας στέρψει την επαφή ο covid...

Να είστε καλά εκεί που βρίσκεστε, στη νέα σας ζωή -ης Βασιλείας-, κι ο Θεός να σας ανταμείψει.

Θα σας θυμόμαστε με αγάπη!
Βασιλική Κουβελά

ΠΑΝΔΗΜΙΑ

Οι περιορισμοί για την πανδημία δεν μας επέτρεψαν να πραγματοποιήσουμε τουλάχιστον τις απαραίτητες εκδηλώσεις -όπως τις αρχαιρεσίες, κοπή πίτας κλπ - να συναντηθούμε και να χαρούμε. Με την έκδοση και αποστολή της εφημερίδας «Ο ΝΕΧΩΡΙΤΗΣ» επικοινωνήσαμε -κατά κάποιο τρόπο- με τους συγχωριανούς μας, τις άγιες ημέρες του Πάσχα και ιδιαίτερα, «νοερώς» τσουγκρίσαμε πασχαλινά αυγά με την ευχή «ΧΡΙΣΤΟΣ ΑΝΕΣΤΗ» με τους:

Παπα-Νίκο και πρεσβυτέρα Φρόσω
Νίκο Μαζιά
Αριστείδη Πανάγο & Γλυκερία
Δήμητρα Πανάγου
Κώστα Σ. Μασγάλα

Νίκο Θ. Μασγάλα
Ρίνα Μάλλιου
Ηρακλή Ζάχο
Βασιλική Καθαθά
Γιάννη Γ. Γιάνναρη
Κώστα και Βαγγελή Πανάγου
Νίκο Κ. Πανάγο
Ανδρέα & Γεωργία Ασημακάκη
Μαρία Λούπα
Κωσταντίνα Φούρλα
Γιάννη & Χαρίκλεια Λαζοδήμου
Καλλιόπη Λαζοδήμου
Μαγδαληνή Μπαλαφούτα
Αγγελική Μάλλιου
Γιώργο Λυμπέρη
Μαγδαληνή και Ευαγγελία Πλάκα
Δημήτρη Καθαθά
Θανάση Κοπάνη & Σταυρούλα
Γιάννη Κοπάνη
Γιώργο Ζαρκάδα και Πινελιά
Ελένη Παπαγεωρίου

ΠΥΡΚΑΓΙΕΣ

Υπενθυμίζεται ότι κατά την διάρκεια της Αντιπυρικής περιόδου από 1^η Μαΐου μέχρι 31^η Οκτωβρίου:

Απαγορεύεται, λόγω αυξημένης επικινδυνότητας, οποιαδήποτε χρήση φωτιάς στην ύπαιθρο. Επίσης υπενθυμίζεται η **υποχρέωση** καθαρισμού των οικοπέδων.

Στην περίπτωση που αντιληφθούμε Πυρκαγιά: Καλούμε την Πυροσβεστική Υπηρεσία στον αριθμό 199 από σταθερό ή κινητό τηλέφωνο και δίνουμε πληροφορίες για το σημείο που βλέπουμε την πυρκαγιά. Σε περίπτωση που το κινητό τηλ/νο δείχνει την ένδειξη «κλήσεις έκτακτης ανάγκης» ή «εκτός δικτύου» τηλεφωνούμε στο 112.

ΑΡΧΙΣΕ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΑ

Δρομολόγια:

Κάθε Τρίτη ώρα 12:00 λεωφορείο από Ναύπακτο - Αγ. Δημήτριο - Νεοχώρι - Αράχωβα - Κλεπά - Περδικόβρυση.
Κάθε Παρασκευή ώρα 12:00 από Ναύπακτο - Αγ. Δημήτριο - Περδικόβρυση - Κλεπά - Αράχωβα - Νεοχώρι.

«Ο ΝΕΧΩΡΙΤΗΣ»
Έκδοση Συλλόγου
Νεοχωριτών Ναυπακτίας
Κωδικός 3327

Εκδότης
ΚΩΝ/ΝΟΣ ΣΑΛΤΟΣ
Σειρήνων 33
Βύρωνας 162 32
Τηλ./Fax: 210.76.45.280
Internet site: www.nehoritis.gr

Επιμέλεια Ύλης
Δημήτριος Καρανδρίκας
Γεν. Γραμματέας Συλλόγου
Σκρά 5
Ηλιούπολη 163 46

Ηλεκτρονική σελ/ση -
Εκτύπωση
ΑΦΟΙ ΖΟΥΜΠΟΥΛΗ Ο.Ε.
Γερανίου 7 - 2ος όροφος
Τηλ.-Fax: 210.52.38.107
E-mail: costaszl@yahoo.gr

Τα ενυπόγραφα κείμενα εκφράζουν
τις απόψεις των συντακτών τους και
όχι υποχρεωτικά και της εφημερίδας.

200 ΧΡΟΝΙΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ ΤΗΣ 25ης ΜΑΡΤΙΟΥ 1821

(Συνέχεια από τη σελίδα 1)

Ας πάρουμε λοιπόν τα πράγματα με τη σειρά.

Στα Κράβαρα, τη Βορειοανατολική Ναυπακτία αρχηγός των όπλων ήταν ο Αντρίτσιος Σαφάκας. Τα Κραβαριτοχώρια όμως: Νεχώρι, Αράχωβα, Μπέλιστα, Άγιος Δημήτριος, Πλάτανος, Βονόρτα (Κάτω Πλάτανος), Περίστα και Κόνισκα στρατιωτικά ήταν κάτω από τις διαταγές του Γιαννάκη Γιολδάση του αρχηγού των αρμάτων της Επαρχίας Καρπενησίου, γι' αυτό και δεν αναφέρονται Νεχωρίτες Αγωνιστές στο Αρχείο του Σαφάκα.

Τους βρίσκουμε όμως να αγωνίζονται υπό τις διαταγές των: Διάκου, Ανδρούτσου, Κίτσιου Τζαβέλλα, του Δράκου, του Καραϊσκάκη, του Μακρή, του Γιολδάση και άλλων οπλαρχηγών.

Είναι γνωστά πάνω από 50 ονόματα Νεχωριτών Αγωνιστών που πήραν μέρος στον ξεσηκωμό.

Άλλων τα ονόματα έφτασαν μέχρι εμάς με το στοματικό λόγο, άλλων από Καταλόγους Αγωνιστών και άλλων από δικαιολογητικά που υπέβαλαν οι ίδιοι ή οι κληρονόμοι τους για όσους έπεσαν στα πεδία των μαχών ή δε βρίσκονταν στη ζωή εκείνη την περίοδο στην Κυβέρνηση με «τας αρχαίας εκδουλεύσεις τους», για να τύχουν κάποιας αμοιβής και οι φάκελοί τους βρίσκονται στο Αρχείο Αγωνιστών του 1821 της Εθνικής Βιβλιοθήκης.

Σε μια σπουδαία έρευνα που έκαμε ο αείμνηστος Δημήτριος Β. Φούρλας στο Αρχείο των Αγωνιστών, αποκάλυψε 15 φακέλους Νεχωριτών Αγωνιστών με «τας αρχαίας εκδουλεύσεις» τους και τους αρχηγούς υπό τους οποίους αγωνίστηκαν.

Αυτοί είναι οι:

1. ΓΙΩΡΓΑΝΤΑΣ ΑΝΤΩΝΙΟΣ δεκανέας

Γεννήθηκε στο Νεχώρι Κραβάρων το 1805.

Πήρε μέρος:

- Στη μάχη του Αγρινίου (6 Ιουν. 1821) υπό τον Κων/νο Σερέτη.

- Στις μάχες του Καρπενησίου (9 Αυγ. 1823) και της Καλιακούδας (28 Αυγ. 1823) υπό τον Ανδρίτσον Σαφάκα.

- Στις μάχες του Κρεμμυδίου Νεοκάστρου (7 Απρ. 1825) και της Σκάλας κατά του Ιμπραήμ, υπό τον Κων/νο Σερέτη.

- Στις μάχες του Πετροχωρίου Αποκόρου (30 Ιουλ. 1825) και έξω από το Μεσολόγγι κατά τη 2η πολιορκία (1825-1826) υπό τον Ιωάν. Μακρυγιάννη Κραβαρίτη.

- Στις μάχες της Τέρνοβας (10 Οκτ. 1828), της Λομποτινιάς Κραβάρων (22 Οκτ. 1828), των Καγκελιών Καρπενησίου (24 Νοεμβ. 1828) και την τελευταία πολιορκία της Ναυπάκτου (18 Απριλ. 1829).

Ο αγωνιστής είχε το παραγκώμι Σκούτας, γιατί φορούσε σκούτες (καποτσάρουχα). Γλίτωσε από τους Τουρκοαιγυπτίους σε τόσες μάχες και υπήρξε θύμα του ληστή Χαμπλού, γιατί τον κέρδισε στα χαρτιά.

2. ΓΕΩΡΓΙΟΥ ή ΒΛΑΧΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ στρατιώτης

Γεννήθηκε στο Νεχώρι το 1800. Αναφερθήκαμε στον Αγωνιστή, όταν μιλούσαμε για την Επανάσταση της Ανατολικής Ρούμελης.

Έλαβε μέρος:

- Στις μάχες της Αλαμάνας (23 Απρ. 1821) και της γέφυρας Αλάμπη (12 Οκτ. 1822) υπό τον Γεώργιο Πηλάλα.

- Στις μάχες του Αιτωλικού (15 Οκτ. 1822) και στην 1η πολιορκία του Μεσολογγίου (25 Οκτ. ως 31 Δεκ. 1822).

- Στις μάχες της Αράχωβας (19-24 Νοεμβρ. 1826) και του Διστόμου (19 Ιαν. και 5 Φεβρ. 1827).

- Στις μάχες του Κερατσινίου (2-4 Μαρ. 1827) και Σενίου (24 Απρ. 1827) υπό τον Γεώργ. Δράκο.

3. ΓΕΩΡΓΙΟΥ ή ΓΙΩΡΓΑΝΤΑΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ στρατιώτης

Γεννήθηκε στο Νεχώρι Κραβάρων το 1800.

Πήρε μέρος:

- Στις μάχες του Αγρινίου (6 Ιουν. 1821), της γέφυρας του Αλάμπη (12 Οκτ. 1822) και του Κεφαλόβρυσου του Αιτωλικού (15 Οκτ. 1822).

του Παντελή Β. Μέρμηγκα (π.μ.)

- Στις μάχες του Καρπενησίου (9 Αυγ. 1823) και της Καλιακούδας (28 Αυγ. 1823) υπό τον Δημήτριο Μακρή.

- Στη μάχη της Άμπλιανης Παρνασσίδος (14 Ιουλ. 1824) υπό τον Βασίλη Γκιόκα.

- Στις μάχες έξω από το Μεσολόγγι (26 Ιουλ. 1825) υπό τον Αθαν. Δράκο.

- Στη μάχη της Αράχωβας (19-24 Νοεμ. 1826) υπό τον Ιωαν. Φαρμάκη.

- Στις μάχες του Διστόμου (17-19 Ιαν. και 5 Φεβ. 1827), του Μύτικα Αιτωλ/νίας, της Τέρνοβας (10 Οκτ. 1828), της Λομποτινιάς Κραβάρων (22 Οκτ. 1828), στα Καγκέλια Καρπενησίου (24 Νοεμβ. 1828) και την τελευταία πολιορκία της Ναυπάκτου (18 Απρ. 1829) υπό τον Ιωάν. Μακρυγιάννη του Κραβαρίτη.

Ο Αγωνιστής είχε το παραγκώμι Τσιγαρήθρας, το οποίο έμεινε ως επώνυμο στους απογόνους του.

4. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ή ΧΟΛΕΒΑΣ ΙΩΑΝΝΗΣ στρατιώτης

Γεννήθηκε στο Νεχώρι Κραβάρων το 1805.

Στον Αγωνιστή αναφερθήκαμε στα επαναστατικά γεγονότα της Ανατολικής Ρούμελης.

Πήρε μέρος:

- Στη μάχη της Υπάτης (τέλος Μαΐου 1821), στον αποκλεισμό του Καρπενησίου (2 Ιουν. 7 Ιουλ. 1821).

- Στις μάχες του Καρπενησίου (9 Αυγ. 1823) και της Καλιακούδας (28 Αυγ. 1823) υπό τον Ιωάν. Γιολδάση.

- Στις μάχες της Φοντάνας (7 Δεκ. 1826), του Διστόμου (17-19 Δεκ. 1827), του Κερατσινίου (2-4 Μαρτ. 1827) και στη μάχη του Σενίου (24 Απρ. 1827) υπό τον Γεωργ. Δράκο.

- Στις μάχες της Τέρνοβας (10 Οκτ. 1828), της Λομποτινιάς (22 Οκτ. 1828) και την τελευταία πολιορκία της Ναυπάκτου (18 Απρ. 1829) υπό τον Κίτσο Τζαβέλλα.

Ο Αγωνιστής είχε την τύχη των περισσοτέρων Αγωνιστών της παλιγγενεσίας. Κατάκτησε ζητιάνος.

5. ΚΑΤΖΑΟΥΝΗΣ ΑΘ. ΧΡΗΣΤΟΣ και 6. ΚΑΤΖΑΟΥΝΗΣ ΑΘ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ αδελφοί στρατιώτες

Γεννήθηκε στο Νεχώρι Κραβάρων ο πρώτος το 1800 και ο δεύτερος το 1803. Τους συναντήσαμε και στην αρχή, όταν μιλούσαμε για τα γεγονότα της Ανατολικής Στερεάς.

Πήραν μέρος:

- Στη μάχη της Υπάτης (τέλος Μαΐου 1821), στον αποκλεισμό του Καρπενησίου (2 Ιουν. 7 Ιουλ. 1821).

- Στις μάχες του Καρπενησίου (9 Αυγ. 1823) και της Καλιακούδας (28 Αυγ. 1823) υπό τον Ιωάν. Γιολδάση.

- Στις μάχες της Φοντάνας (7 Δεκ. 1826), του Διστόμου (17-19 Δεκ. 1827), του Κερατσινίου (2-4 Μαρτ. 1827) και στη μάχη του Σενίου (24 Απρ. 1827) υπό τον Γεώργ. Δράκο.

- Στις μάχες της Τέρνοβας (10 Οκτ. 1828), της Λομποτινιάς (22 Οκτ. 1828) και την τελευταία πολιορκία της Ναυπάκτου (18 Απρ. 1829) υπό τον Κίτσο Τζαβέλλα.

7. ΚΟΥΒΕΛΑΣ ή ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΘΕΟΔΩΡΗΣ στρατιώτης

Γεννήθηκε στο Νεχώρι Κραβάρων.

Πήρε μέρος από την αρχή του Αγώνα για την Ελευθερία της Πατρίδος μέχρι το τέλος του. Επί Καποδίστρια βαθμολογήθηκε με το βαθμό του Πεντηκοντάρχου.

8. ΚΟΥΒΕΛΑΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ στρατιώτης

Γεννήθηκε στο Νεχώρι Κραβάρων.

Πήρε μέρος:

- Στις μάχες της Λειβαδιάς (29-31 Μαρτ. 1821) και της Αλαμάνας (23 Απριλ. 1821) υπό τον Αθαν. Διάκο.

- Στις μάχες των Βασιλικών (26 Αυγ. 1821), της Υπάτης (Απριλ. - Μάιος 1822) και της Άμπλιανης Παρνασσίδος (14 Ιουλ. 1824) υπό τον Β. Μπούζγον.

Είναι αδελφός του ΘΕΟΔΩΡΗ ΚΟΥΒΕΛΑ. Έλαβε σιδερούν αριστείο για την προσφορά του εις τον Αγώνα.

Είναι ο Νεχωρίτης που από την τοποθεσία του Κώστα τους Οντάδες του Καρφοπεταλιά έριξε και σκότωσε τον Τούρκο που ήταν θαμμένος στο Τουρκόμνημα (Αϊ-Γιάννη).

9. ΛΑΠΠΑΣ ΙΩΑΝΝΗΣ δεκανεύς

Γεννήθηκε στο Νεχώρι Κραβάρων το 1807.

Επολέμησε υπό τας διαταγές των οπλαρχηγών: Χρ. Φωτομάρα, Λιόλιου Λειβαδίτη, Ιωάν. Ραζικότσικα και Κων. Βέρη.

10. ΛΑΠΠΑΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ

Γεννήθηκε στο Νεχώρι Κραβάρων.

Στον Αγωνιστή αναφερθήκαμε και στην αρχή.

Πήρε μέρος:

- Στη μάχη των Θερμοπυλών (Αλαμάνας) (23 Απρ. 1821) ως μπουλουξής υπό τον Αθαν. Διάκο.

- Στο Χάνι της Γραβιάς (8 Μαΐου 1821) και τη μάχη του Αϊτού Υπάτης (τέλος Μαΐου 1821) υπό τον Οδυσσέα Ανδρούτσο, όπου και έπεσε ηρωικά μαχόμενος.

Ο Αγωνιστής ήταν πατέρας του προηγούμενου Λάππα Ιωάννη.

11. ΜΑΛΛΙΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ στρατιώτης

Γεννήθηκε στο Νεχώρι των Κραβάρων το 1802. Και γι' αυτόν αναφερθήκαμε στην αρχή.

Πήρε μέρος:

- Στη μάχη της Αλαμάνας (23 Απριλ. 1821) υπό τον Αθανάσιο Διάκο.

- Στο Χάνι της Γραβιάς (8 Μαΐου 1821), στην 1η πολιορκία του Μεσολογγίου (25 Οκτ. ως 31 Δεκεμ. 1822).

- Στην καταδίωξη των Τούρκων μέχρι τον Ασπροπόταμο (Αχελώο) (28 Ιαν. 1823), στη Μάχη της Άμπλιανης Παρνασσίδος (14 Σεπτ. 1824) υπό τον Οδυσσέα Ανδρούτσο.

- Παρεβρέθηκε στη 2η πολιορκία του Μεσολογγίου μέχρι τη φοβερή Έξοδο (10 Απρ. 1826).

- Στη μάχη του Σενίου (24 Απρ. 1827) υπό τον Ν. Πασχούλη.

- Στις μάχες της Τέρνοβας (10 Οκτ. 1828) και της Λομποτινιάς (22 Οκτ. 1828) και στην πολιορκία της Ναυπάκτου (18 Απρ. 1829) υπό τον χιλιάρχο Κ. Τζαβέλλα.

12. ΜΠΕΛΟΣ ή ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

Αναφερθήκαμε και προηγουμένως στον Αγωνιστή. Γεννήθηκε στο Νεχώρι Κραβάρων.

Έλαβε μέρος στη μάχη της Αλαμάνας (23 Απρ. 1821) υπό τον Αθανάσιο Διάκο όπου και έπεσε μαχόμενος ηρωικά.

13. ΜΠΕΛΟΣ ή ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ στρατιώτης

Και σ' αυτόν αναφερθήκαμε. Είναι πατέρας του προηγούμενου Αγωνιστή.

Γεννήθηκε στο Νεχώρι Κραβάρων.

Πήρε μέρος:

- Στην απελευθέρωση της Λειβαδιάς (29-31 Μαρτ. 1821).

- Στη μάχη της Αλαμάνας (23 Απρ. 1821) υπό τον Αθαν. Διάκο, όπου έπεσε ο γιος του Μπέλος Δημήτριος.

- Στις μάχες των Βασιλικών (26 Αυγ. 1821) και του Πατριτζικίου (Υπάτης) (Απρ. - Μάιος 1822) υπό τον Β. Μπούζγον.

- Από το 1823 υπό τους Γιολντασαίους, παίρνει μέρος σ' όλες τις μάχες μέχρι το τέλος του Αγώνα.

«Δια τας προς την πατρίδα εκδουλεύσεις προβιβάσθη εις τον βαθμόν του εκατοντάρχου».

14. ΡΙΖΟΣ ή ΜΑΡΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ στρατιώτης

Γεννήθηκε στο Νεχώρι Κραβάρων το 1801.

Πήρε μέρος:

- Στον πρώτο αποκλεισμό του Καρπενησίου (2 Ιουν. - 7 Ιουλίου 1821).

- Στην 1η πολιορκία του Μεσολογγίου (25 Οκτ. - 31 Δεκ. 1822).

- Στη μάχη του Αχελώου (28 Ιαν. 1823).

- Στις μάχες του Καρπενησίου (9 Αυγ. 1823) και της Καλιακούδας (28 Αυγ. 1823) υπό τον Γιαννάκη Γιολδάση.

200 ΧΡΟΝΙΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ ΤΗΣ 25ης ΜΑΡΤΙΟΥ 1821

- - Στη μάχη του Κρεμμυδίου (7 Απρ. 1825) υπό τον Ευθύμιο Ξύδη.
 - Στις μάχες του Κερατσινίου (2 - 4 Μαρτ. 1827) και του Σενίου (24 Απρ. 1827) υπό τον Γεωργ. Δράκο.
 - Στην παράδοση της Βόνιτσας (5 Μαρ. 1829) και στο Μακρυνόρος κατά του Σαράτη και Σέρμκα Κιαφ-ζέζ, υπό τον Γεώργ. Βελή.

15. ΦΟΥΡΛΑΣ ΔΗΜ. ΦΩΤΙΟΣ στρατιώτης

Η καταγωγή του προβληματίζει. Αναγράφεται ότι γεννήθηκε στην Αράχωβα το 1801. Σε άλλο έγγραφο (754/20 Ιαν. 1844) της Γραμματείας Στρατιωτικών που παρασημοφορείται ο Αγωνιστής με χάλκινο αριστείο φέρεται ως κάτοικος Κλεπάς.

Όπως και να έχει το πράγμα ο Αγωνιστής καταγόταν από το μεγάλο Νεχωρίτικο σόι των Φουρλαίων.

Πήρε μέρος:

- Στις μάχες του Καρπενησίου (2 Ιουν. 1821).
- Στις μάχες του Καρπενησίου (9 Αυγ. 1823) και της Καλιακούδας (28 Αυγ. 1823) υπό το Γιαννάκη Γιολδάση.
- Βρέθηκε έξω από το Μεσολόγγι κατά τη 2η πολιορκία (1825 - 1826).
- Στις μάχες της Θήβας και της Αράχωβας (19 - 24 Νοεμβ. 1826) και του Διστόμου (17 - 19 Ιαν. 1827 και 5 Φεβ. 1827).
- Στις μάχες γύρω από την Αθήνα (2-4 Μαρτ. και 24 Απρ. 1827) υπό τον Γεώργιο Καραϊσκάκη.
- Στις μάχες της Τέρνοβας (10 Οκτ. 1828), της Λομποτινιάς (22 Οκτ. 1828), της Αβόρανης (27 Οκτ. 1828), του Βουτύρου Ευρυτανίας (τέλος Οκτ. 1828), στην τελευταία πολιορκία της Ναυπάκτου (18 Απρ. 1829) και την ανάκτηση του Μεσολογγίου (3 Μαΐου 1829).

Τους απογόνους του με το όνομα Διδασκάλου τους συναντάμε στη Γραμματικού Μακρυνείας.

Άλλοι Νεχωρίτες Αγωνιστές είναι:

ΣΚΕΠΑΡΝΙΑΣ ή ΓΙΩΡΓΑΝΤΑΣ ΧΡΗΣΤΟΣ

Το Σκεπαρνιάς ήταν παραγκώμι που του έδωσαν οι συμπολεμιστές του, γιατί πελεκούσε τους Τούρκους με το γιαταγάνι, όπως πελεκάμε το ξύλο.

Γεννήθηκε στο Νεχώρι Κραβάρων το 1801. Πήρε μέρος στην Επανάσταση ως Καπετάνιος. Πολέμησε σε πολλές μάχες κατά τη διάρκεια του Αγώνα 1821 - 1828. Αποστρατεύτηκε στις 19 Δεκ. 1861. Ήταν αδελφός των: Γεωργαντά Αντων., του Γιωργαντά ή Γεωργίου ή Τσιγαρίθρα Κων/νου και Γιωργαντά ή Πατάζου Ιωάννη. Πήρε χάλκινο αριστείο για την προσφορά του στον Αγώνα.

ΣΠΑΝΟΣ ΜΗΤΡΟΣ

Το επώνυμό του ήταν ΠΑΠΑΝΙΚΟΣ. Τον είπαν Σπανό, γιατί ήταν σπανός (χωρίς γένια). Οι απόγονοί του φέρουν ως επώνυμο το παραγκώμι του Αγωνιστή.

Το 1833 μνημονεύεται σε πωλητήρια ομολογία ως Μήτρος Σπανός στρατιωτικός.

Το 1845 υπηρετεί ως Εθνοφύλακας υπό τον συγχωριανό του Ανθυπολοχαγό - οδηγό της Εθνοφυλακής Προσχίου Χρ. Σκεπαρνιά.

ΙΩΑΝΝΟΥ ΧΡΗΣΤΟΣ στρατιώτης

Γεννήθηκε στο Νεχώρι Κραβάρων το 1807. Εί- ναι γνωστός με το όνομα ΜΕΡΜΗΓΚΑΣ. Στα Γ.Α. τ.Κ. αναφέρεται ως Χρήστος Ιωάννου στρατιώτης, ετών 22, στη λοχαγία Μήτρου Κολοφωτιά, Ναύπακτος 1.11.1829 (Γ.Α. του Κ. πληροφ. Τοπ.Φ. 11β).

Επί Όθωνος διακρίθηκε ως Ενωμοτάρχης στην καταδίωξη των ληστών και παρασημοφορήθηκε με τον Αργυρούν Σταυρό των Ιπποτών του Βασιλικού Τάγματος.

Το επώνυμό του ήταν Μπακογιάννης ή Μπακογιαννόπουλος και «επί το Ελληνικότερον» Ιωάννου. Το Μέρμηγκας ήταν παραγκώμι, το οποίο έμεινε στους απογόνους του ως επώνυμο.

ΤΑΜΠΟΥΡΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ

Γεννήθηκε στο Νεχώρι Κραβάρων το 1800. Υπήρξε Αγωνιστής του 1821 και αξιωματικός της ελεύθερης Ελλάδας.

Το ότι ήταν στρατιωτικός, προκύπτει και από μαρ-

τυρική κατάθεση της 30-12-1840 (Γ.Α.τ.Κ. Μοναστ. Φ. 197).

Προικοδότηση: Νίκος Ταμπούρης (τάξη εβδόμη, ανθυπολοχαγός) εκ Κραβάρων (ΦΕΚ 2/25.1.1840).

Μετάθεση: Νικόλαος Ταμπούρης ανθυπολοχαγός, από προικοδοτημένη φάλαγγα στην ενεργό 2 Ταξιαρχία (ΦΕΚ 21.1.1848).

Έγινε γενάρχης μεγάλης στρατιωτικής οικογένειας. Έλαβε χαλκούν αριστείο για την προσφορά του στον Αγώνα.

Σε έγγραφο που αφορούν στην απονομή αριστείων σε Αγωνιστές του 1821, που δημοσιεύει ο Γεώργ. Π. Καραθανάσης («ΑΡΙΣΤΕΙΑ ΝΑΥΠΑΚΤΙΩΝ ΑΓΩΝΙΣΤΩΝ» ΝΑΥΠΑΚΤΙΑΚΑ ΤΟΜΟΣ Δ΄ 1988 - 1989), εντοπίζονται και Νεχωρίτες, στους οποίους απονέμονται αριστεία για τις υπηρεσίες τους στον Αγώνα της Παλιγγενεσίας του Έθνους. Και ειδικότερα:

Στο υπ' αριθ. 1821/6 Μαρ. 1844 έγγραφο της Γραμματείας Στρατιωτικών, που απευθύνονται στον Ταγματάρχη Αναγνώστη Καναβό και περιέχει κατάλογο αριστειούχων με 100 σιδηρά αριστεία (Φακ 252), εντοπίζονται και οι παρακάτω Νεχωρίτες:

Κ. Κοπάκης
 Γιάνν. Παλιάτζος (Παλιάτσας)
 Ν. Κουβελάς
 Μήτρος Κλήρος (Κλήρης)
 Γ. Σκούρας
 Αθ. Ματαζέρης (Μπουραζέρης)
 Μήτρος Κολτσιδής
 Χρ. Κατζάνης (Κατζαούνης)
 Αθ. Νισαντήρης (Μισιατήρης)
 Ν. Κανέλας (Κανέλος) και
 Αναστ. Δωρίδης

(Σήμερα στο Νεχώρι δεν ακούγονται τα ονόματα: Κοπάκης, Σκούρας και Δωρίδης. Φαίνεται ότι δεν άφησαν απογόνους ή ότι άλλαξαν ονόματα ή μετοίκησαν.

Στο υπ' αριθμ. 382/31 Μαρτ. 1844 έγγραφο, που απευθύνει η Γραμματεία Στρατιωτικών στον πληρεξούσιο Κραβάρων Μ. Μιχαλόπουλο και συνοδεύεται από δύο καταλόγους (Φακ. 274), στον πρώτο κατάλογο που περιλαμβάνει 88 χάλκινα αριστεία, εντοπίζονται οι Νεχωρίτες: Μ. Μπικύρης και Ν. Ντέλκας. Στο Νεχώρι σήμερα δεν ακούγονται τα ονόματα αυτά. Για τον Μπικύρη γνωρίζουμε ότι μετοίκησε και έζησε στη Ναύπακτο. Για τον Ντέλκα δεν γνωρίζουμε τίποτα εκτός αν πρόκειται για τον Αγωνιστή Ντελή.

Με το υπ' αριθ. 3629/23 Μαρ. 1842 έγγραφο της Γραμματείας Στρατιωτικών διαβιβάστηκε Κατάλογος με ονόματα Αγωνιστών καταγομένων από διάφορες περιοχές της Ελλάδας, μεταξύ των οποίων και οι Νεχωρίτες: Χρ. Σκεπαρνιάς και Ν. Καρβούνης οι οποίοι έλαβαν τα αριστεία τους και ζητούσαν τα διπλώματά τους.

Με το υπ' αριθ. 17.786/20 Ιαν. 1844 έγγραφο της Γραμματείας Στρατιωτικών προς τη Διοίκηση Αιτωλίας διαβιβάστηκαν για επίδοση 19 σιδηρά αριστεία (Φακ. 210). Μεταξύ των αριστειούχων και οι Νεχωρίτες:

Ι. Μπαζιώνης
 Κ. Καπώνης και
 Ι. Λάκας.

Το όνομα Λάκας δεν υπάρχει στο Νεχώρι. Πιθανόν να πρόκειται για το Λέκα.

Στα έγγραφα: 4682, 4140, 4895/20.11.1846, περιλαμβάνονται 52 Ναυπάκτιοι Αγωνιστές, που έλαβαν τα αριστεία τους, ζητούσαν τα διπλώματά τους. Μεταξύ αυτών και οι Νεχωρίτες:

Ν. Ταμπούρης χαλκούν αριστείο και
 Ν. Αργύρης σιδηρούν αριστείο.

Σε άλλους Καταλόγους Αγωνιστών, διάφορα έγγραφα και την Εφημερίδα της Κυβέρνησης εντοπίζονται και οι παρακάτω Νεχωρίτες Αγωνιστές:

Γεωργίου Μήτρος
 Θανάσης Κώστας
 Θεοδωρόπουλος Νικ.
 Καλαθάς Νικ.
 Καραδήμας Αθαν.
 Κωνσταντίνου Μήτρος
 Μπραζέρης Αναγνώστης
 Μπραζέρης Βασίλειος
 Παλιάτσας Γεώργ.

Παλιάτσας Θανάς.

Πανάγος και

Παπαλέξιος.

Στο Μητρώο Αγωνιστών του '21 με αριθ. 11.043 φέρεται εγγεγραμμένος ο Νεχωρίτης Αγωνιστής Γιωργαντάς ή Πατάζος Ιωάννης.

Τέλος έφτασαν μέχρις εμάς με το στοματικό λόγο και τα ονόματα των Αγωνιστών:

Καραμονέβα ή Σκαρπαλέτου

Καραγιώργου Νικολάου

Πέτσα Νικολάου

Κότσιαλου Γ. και

Πλάκα Αθανασ. (Κάπος)

Οι Καραμονέβας και Καραγιώργος βρέθηκαν κλεισμένοι στο Μεσολόγγι κατά τη 2η πολιορκία και επέζησαν μετά τη φοβερή Έξοδο.

Στο περιοδικό ΔΑΦΝΗ διαβάζουμε και το όνομα του Νεχωρίτη Αγωνιστή Ζαχαρόπουλου χωρίς άλλα στοιχεία. Στο Νεχώρι δεν ακούγεται το όνομα αυτό. Ακούγονται όμως σχετικά τοπωνύμια: Στου Ζαχαράκη, στη Ζαχαριά.

Αυτοί ήταν οι γνωστοί Νεχωρίτες Αγωνιστές. Και δεν αναφερθήκαμε στους αφανείς, ανώνυμους Αγωνιστές που βοηθήσαν ποικιλοτρόπως τον Αγώνα.

Ένα χωριό με μια φούχτα νοικοκυριά έδωσε το καθένα έναν και δύο και τέσσερις Αγωνιστές! Το μεγαλείο ενός λαού!

Γ' αυτό και η Επανάσταση με τους ηρωϊσμούς των μαχητών και τις θυσίες τους απέσπασε το θαυμασμό όλου του κόσμου.

Κι αν επικρατούσε η Ενότητα και η Ομόνοια ανάμεσα στους Αγωνιστές, που υπήρξε τα δύο πρώτα χρόνια του Αγώνα, το «Ρωμαϊκό» θα στηνόταν πολύ νωρίτερα και δεν θα χρειαζόνταν 8 χρόνια αγώνα. Και η Ελλάδα θα ήταν πολύ μεγαλύτερη και δεν θα ήταν από τον Αμβρακικό ως τον Παγασητικό κόλπο.

Ας όψεται η «διχόνοια η δολερή» κατά τον Σολωμό, η προγονική κατάρα της Φυλής μας. Θα έφτανε ως εκεί που έφτασε κατά τους Βαλκανικούς πολέμους και τον Α' Παγκόσμιο πόλεμο. Θα ήταν η Ελλάδα των δύο Ηπείρων και των πέντε θαλασσών. Αλλά και τότε που πραγματοποιήθηκε το όνειρό μας, πάλι η διχόνοια έκαμε το θαύμα της. Κι έχουμε σήμερα τις χαμένες αλησμόνητες πατρίδες του Πόντου και της Ιωνίας.

Κι όλα αυτά, γιατί τα σύνορα των Κρατών δεν τα χαράσσουν οι λαοί πάνω στο έδαφος με το αίμα τους, αλλά οι ισχυροί της γης σύμφωνα με το συμφέρον τους με τη γραφίδα της διπλωματίας πάνω στο χάρτη της γης. Και δυστυχώς αυτό συνεχίστηκε και μετά το Β' Παγκόσμιο πόλεμο. Και μένουν οι Βορειοηπειρώτες στον τόπο τους μειονότητα της Αλβανίας, αν και απελευθερώθηκαν δυο φορές από τον Ελληνικό στρατό και στον Α' και το Β' Παγκόσμιο πόλεμο.

Αλλά και το φοβερότερο!

Στον 21ο αιώνα να ανέχεται ο Δυτικός και γενικότερα ο παγκόσμιος πολιτισμός στρατεύματα Κατοχής και εποικισμό στην Κύπρο και να επιτρέπει στη γείτονά μας την Τουρκία, να φαντασιώνεται Τουρκικό Κράτος στην Κύπρο και να ονειρεύεται «Γαλάζια Πατρίδα της Καρδιάς της» στο Αιγαίο.

Ντροπή! Ντροπή όμως και σε μας, που με τη συμπεριφορά μας και τις διχονοίες μας φτάσαμε ως εδώ!

Αλλά, όταν λέμε διχόνοια, δεν είναι κάτι το αφηρημένο, κάτι το αόριστο και το απρόσωπο. Εξυπηρετήθηκε από συγκεκριμένα πρόσωπα και καταστάσεις. Αλλά δεν είναι η στιγμή να θυμηθούμε και να αποδώσουμε ευθύνες.

Φέτος που γιορτάζουμε τα 200 χρόνια από την Επανάσταση και κλίνουμε ευλαβικά το γόναυ στη μνήμη όλων των Αγωνιστών του Έθνους, γνωστών και αγνώστων, και σκύβουμε ευγνώμονες το κεφάλι στις θυσίες και τους Αγώνες τους, τους υποσχόμαστε πως οι αγώνες τους δεν θα πάνε χαμένοι.

Ενωμένοι θα υπερασπιστούμε, αν χρειαστεί, τα όσα μας άφησαν, με το ίδιο πάθος και την ίδια ορμή σαν τη δική τους. Δεν γίνεται, να γίνει και διαφορετικά, γιατί είμαστε παιδιά δικά τους.

Στη σελίδα 6 δημοσιεύεται κατάσταση με τα ονόματα κατά αλφαβητική σειρά των Νεχωριτών Αγωνιστών.

Ο Γύφτος και τα Ρείκια Γνωστή λαϊκή παροιμία

Με τη λέξη «γύφτος» παλιότερα, αλλά και σήμερα, δεν εννοούμε μόνο τους γυρολόγους ή εκείνους που ζουν στις αλάνες και μέσα στα τσαντήρια, αλλά και αυτούς που εξασκούσαν το επάγγελμα του καρβουνιάρη και του σιδερά.

Ένας τέτοιος γύφτος, σιδεράς και καρβουνιάρης είναι κι αυτός που λέει η γνωστή παροιμία: «Το γύφτο κάνουν βασιλιά κι αυτός γυρεύει ρείκια».

Αυτός λοιπόν ο γύφτος ήθελε ν' αλλάξει τη ζωή του γιατί ήταν πολύ δύσκολη. Βαρέθηκε τη σκληρή και μίζερη δουλειά του χτυπώντας όλη μέρα το αμόνι του και πηγαίνοντας συνέχεια με το γαϊδουράκι του στο βουνό να κουβαλάει ξύλα για το εργαστήρι του.

Να όμως, που ήρθε κάποτε και η σειρά του να δει στον ήλιο μοίρα, να γνωρίσει μεγαλεία, να χορτάσει δόξες και τιμές. Να γίνει βασιλιάς!

Κι ο κόσμος τον αγαπούσε κι ήταν με το μέρος του. Άλλωστε, πόσες φορές δεν άλλαξε η ζωή πολλών ανθρώπων σία ξαφνικά; Και πόσες φορές δεν έγιναν πράγματα απίθανα, πράγματα που ούτε να το φανταστεί κανείς δε θα μπορούσε; Έτσι είναι αυτή η γη. Σφαίρα είναι κι έχει γυρίσματα.

Γιατί όμως ο κόσμος θέλησε να κάνει βασιλιά του το γύφτο; Ίσως γιατί βαρέθηκε να τον ακούει να γκρινιάζει ολοένα με την τύχη του. Οι άνθρωποι, είπαμε, τον αγαπούσαν και τον συμπαθούσαν. Ίσως πάλι θέλησαν να παίξουν μαζί του για να γελάσουν και να τον πειράξουν. Με κάτι τέτοια χωρατά γελάει εύκολα πολλές φορές ο φτωχόκοσμος για να ξεχάσει τα βάσανα του.

Ίσως όμως και να το πήραν στα σοβαρά γιατί ήταν απογοητευμένοι απ' τους βασιλιάδες τους, κι είπαν να δοκιμάσουν και τούτον, ένα δικό τους άνθρωπο, όχι από μεγάλο τζάκι. Τι πείραζε που ήταν φτωχός; Όλοι τους φτωχοί ήταν.

Τον ανακήρυξαν λοιπόν βασιλιά τους και τον πήραν να

τον οδηγήσουν στο παλάτι και να τον θρονιάσουνε. Δεν περίμεναν όμως πως είχε αγαπήσει τόσο πολύ τη δουλειά του, που δεν ήθελε να την αλλάξει με τίποτα!

Ο δρόμος για το παλάτι έτρεχε να περνάει μέσ' απ' το δάσος. Έτυχε ακόμα μέσα στο δάσος να φυτρώνουν άφθονα τα ρείκια και τα χαμορείκια. Οι βελανιδιές και τα πουρνάρια. Κι αυτά ήταν που μίλησαν στην ψυχή του.

Εκεί που πήγαιναν σαν κάτι ν' άκουσε πλάι του. Ήταν μια λεπτούτσικη φωνή. Γύρισε το κεφάλι του για να δει ποιος ήταν. Σαν πιστός του φίλος, ένα πουρνάρι του ψιθύρισε σ' αυτή:

— Πού πας εσύ κακομοίρη μου, ένας γύφτος να καθίσεις στο θρόνο; Το σκέφτηκες καλά αυτό που πας να κάνεις; Άκου ο γύφτος βασιλιάς! Που ακούστηκε! Έτσι θα ρερείς πώς γίνονται βασιλιάδες οι φτωχοί και μάλιστα οι βιοπαλαιστές σαν κι εσένα! Μπας και ονειρεύεσαι όρθιος;

Και τόν συμβούλεψε: -Άμε στο σπιτάκι σου το φτωχικό και στο ζεστό σου το καμίνι να βγάλεις το μεροκάματο σου κι άσε αυτές τις μεγαλωσύνες. Δεν είναι για σένα. Μάλλον κάποιο λάθος θα 'κανε ο κόσμος. Μήπως σε πέρασε για κάποιον άλλον;

Και του είπε ακόμα σ' αυτή το φουντωτό πουρνάρι: Υπάρχουν τόσες πολλές κακοτοπιές που δεν τις ξέρεις εσύ. Μακριά, μακριά! Έτσι προσπάθησε να τον αποτρέψει απ' αυτή την τρελή φιλοδοξία του.

Ο γύφτος άκουσε τη φιλική συμβουλή του αληθινού του φίλου, που 'χε στο βουνό, τον γνώριζε και τον αγαπούσε χρόνια και αναρωτήθηκε. Σκέφθηκε στη στιγμή και είπε με το νου του: σαν καλά μου λέει το πουρνάρι, τι τα θέλω εγώ ένας φτωχός άνθρωπος αυτά τα μεγαλεία; Καλύτερα να 'χω την τέχνη μου και το μεροκάματο μου. Πού ξέρω εγώ απ' αυτά;»

Θυμήθηκε λοιπόν την τέχνη του και την νοστάλγησε. Μωρέ δέντρα για κάρβουνο, ψιθύρισε. Εγώ είμαι για δω! Τι δουλειά έχω εγώ στα παγωμένα κι απρόσωπα παλάτια. Τι πάω να κάνω εκεί;»

Κι άξαφνα, ένωσε ολομόναχος! Νόμισε πως όλος ο τόπος ήταν άδειος γύρω του. Σαν να 'χασέ τον κόσμο όλο γύρω του, σαν να μην υπήρχε κανένας.

Εκεί που πήγαιναν πάνω στην άμαξα άκουσε απ' το πλάι του δρόμου κι άλλα δέντρα να του λένε ψιθυριστά με το θρόισμα του ανέμου: Πού πας καημενούλη μου, ένας γύφτος στο θρόνο, είσαι με τα καλά σου;

Και τότε σηκώθηκε όρθιος, κι είπε στον κόσμο συλλογισμένα: Βρε, δε μ' αφήνεται εδώ, να βγάλω λίγα γυφτοκάρβουνα και να βρείτε άλλον για βασιλιά; Τι με θέλετε εμένα; Εγώ δεν είμαι να κυβερνώ και να αδικώ. Ούτε να ζω εγώ μέσ' τα πλούτη και να μη με νοιάζει για το φτωχό κοσμάκι. Μάλλον κουταμάρα έκανα που δέχτηκα. Το παίρνω πίσω.

Αλλά ο κόσμος το 'χε πάρει απόφαση και φώναζε με ψηλά τα χέρια:

— Στο θρόνο ο γύφτος κι ο λαός! Στο θρόνο ο γύφτος κι ο λαός!

Και τότε τους είπε: — Φίλοι μου σας αγαπώ, μα δεν κάνω εγώ για τέτοια. Σας το χαρίζω το βασιλίκι. Σας τον χαρίζω το θρόνο. Θα μείνω στα πουρνάρια μου.

Τότε δίνει ένα σάλτο και δίχως άλλη κουβέντα πηδάει κάτω απ' τη βασιλική άμαξα πετώντας το στέμμα απ' το κεφάλι του βάζοντας το στα πόδια! Έτρεχε προς το δάσος και τους φίλους του τα δέντρα, τα ρείκια, τα πουρνάρια και τις οξιές για να τους πει πως θα 'ναι για πάντα μαζί τους.

Ο κόσμος στην αρχή ξαφνιάστηκε. Μερικοί το πήραν γι' αστείο και γέλασαν. Μερικοί άλλοι όμως που ειρωνεύτηκαν τους ανθρώπους του λαού, είπαν:

— Το γύφτο κάνουν βασιλιά κι αυτός γυρεύει ρείκια.

Αυτοί οι τελευταίοι σίγουρα ήταν αδιάφοροι για το λαό και περιφρονούσαν το γύφτο και τον καρόιδευαν πως τάχα ήθελε μεγαλεία. Εκείνο όμως που θέλει ο λαός δεν είναι η εξουσία ή τα μεγαλεία, αλλά μια καλύτερη ζωή.

Έτσι κι ο αγαπημένος μας γύφτος, ο άνθρωπος του λαού. Δε ζητούσε τίποτ' άλλο, παρά να έχει κι αυτός μια καλύτερη μοίρα στον κόσμο αυτό για να μπορεί να ζει άνετα. Όμως, τελικά, σκέφτηκε πως μπροστά στη λεύτερη ζωή και την τίμια δουλειά του, δεν αξίζει τίποτ' άλλο ούτε κι αυτά τα βασιλικά μεγαλεία, ακόμα. Άσε που αυτά φέρνουν τόσα βάσανα και τόσες συμφορές ακόμα και πολέμους καμιά φορά στον κόσμο. Και τότε τίποτα δεν μπορεί να του ξαναδώσει την αληθινή ανθρωπιά του και τη θέση του, μέσα στον κόσμο τον απλό.

ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΚΟΥΒΕΛΑ

Παρέμβαση της Ο.ΣΥ.Ν, για την αποκατάσταση του οδικού δικτύου προς τα χωριά της Δυτικής Ορεινής Ναυπακτίας

(Συνέχεια από τη σελίδα 1)
του οδικού δικτύου της 24ης Επαρχιακής οδού Ναυπάκτου – Πλατάνου – Αράχωβας – Ψηλού Σταυρού – Ευρυτανία.

Η επιστολή μεταξύ άλλων αναφέρει:

Κύριε Υπουργέ
Μετά τις θεομηνίες που έπληξαν την ευρύτερη περιοχή της Ναυπακτίας στις 26 Ιανουαρίου 2021 είχαμε κατολίσθηση εντός της τοπικής ενότητας Ποκίστας επί της 24ης Επαρχιακής οδού.

Αυτό σημαίνει ότι όλα τα χωριά της Δυτικής Ορεινής Ναυπακτίας βρίσκονται αποκλεισμένα, αφού δεν υπάρχει άλλος δρόμος εξυπηρέτησης τους από τις 26 Ιανουαρίου 2021. Δεν υπάρχει συγκοινωνία, έχει διακοπεί η διέλευση οποιαδήποτε φορτηγού και η κυκλοφορία Ι.Χ. είναι εξαιρετικά επικίνδυνη.

.....
Θέλουμε να σας επισημά-
νουμε τα παρακάτω:
Λόγω της πανδημίας και

της απαγόρευσης από περιφέρεια σε περιφέρεια μετά το τέλος των περιορισμών οι κάτοικοι και οι ιδιοκτήτες σπιτιών των αποκλεισμένων περιοχών θέλουν να επισκεφτούν τα χωριά τους, τα σπίνια τους, τις περιουσίες τους, τους δικούς τους ανθρώπους που τόσο καιρό έχουν να δουν και δεν υπάρχει συγκοινωνία αφού το ΚΤΕΛ αδυνατεί να στείλει λεωφορεία λόγω της κατολίσθησης.

.....
Κύριε Υπουργέ

Η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας σας κατέθεσε τον συγκεκριμένο φάκελο με τις προτάσεις της και πρέπει να βρεθεί η αναγκαία χρηματοδότηση για την άμεση υλοποίηση του έργου.

Μην αφήσετε αυτή την ορεινή περιοχή της πατρίδας μας στην τύχη της. Το Υπουργείο σας να αναλάβει άμεσα πρωτοβουλία για την χρηματοδότηση και εκτέλεση του Έργου.

Ιερός ναός 1933

Φωτογραφία που αφορά επισκευή της Εκκλησίας Κοίμησης Θεοτόκου 1933. Στην πίσω όψη της γράφει:

**«Νεοχώριον τη 15/7/1933
Ενθύμιον εις τους εργασθέντας
εν το Ιερό Ναό της Κοίμησης 1933»**

Ιερός Ναός «Κοίμηση της Θεοτόκου»

Χτίστηκε μετά την επανάσταση του '21 κι ανακαινίστηκε το 1853. Μεγάλη ανακαίνιση έγινε το 1933-1934, σκεπάστηκε με κεραμίδια, έγινε η τοξωτή ξύλινη οροφή και εξωραίστηκε.

ΑΝΕΚΔΟΤΟ

Η αφορμή της ζέστη της εποχής, μας θύμισε το παρακάτω ανέκδοτο («NEXΩΡΙΤΗΣ» 1996 Φύλλο 66).

ΤΟ ΚΡΥΟ

Τα παλιά εκείνα τα χρόνια τα νεκροταφεία είχαν και φύλακα για τυχόν τυμβωρυχία. Έτσι και το Νεχώρι. Ένα καλοκαίρι, μήνα Ιούλιο, καταμεσήμερο, που έσκαγε ο τζιτζίκας από τη ζέστη, περνούσε ένας οδοιπόρος κοντά στο νεκροταφείο. Είχε βγάλει το σακκάκι του και το πουκάμισό του κι ήταν κατακόκκινος και καταϊδρωμένος. Βλέπει το φύλακα του νεκροταφείου να κάθεται ντυμένος γερά και ριγμένη από πάνω την κάπα του.

Ο διαβάτης απορεί τον

καλημερίζει και του λέει:

- Καλημέρα πατριώτ'! Δεν έσκασες ακόμη με τόση ζέστη, που είσαι ντυμένος με βαρεία ρούχα και φοράς ακόμα κι από πάνω την κάπα σου;

- Καλημέρα φίλε! Μι ρουτάς, γιατί είμαι ντυμένος έτσι(ι) βαρεία! Έχου πολλά χρόνια φύλακας. Κι έχου ιδή, πως όσοι πέθαναν κι κοιτούντι ιδώ θαμμένοι, όλ(οι) από κρύου έπαθαν. Γι' αυτό φυ(υ)λά(γ)ουμι απού του κρύου.

Σημ. Οι βλαχοποιημένες φορούν χειμώνα - καλοκαίρι την ίδια φορεσιά. Έχουν έτσι σταθερή τη θερμοκρασία του σώματός τους.

Από το βιβλίο του Δημ. Ντούζου «NEXΩΡΙ ΤΟ ΚΑΜΑΡΙ ΜΑΣ».

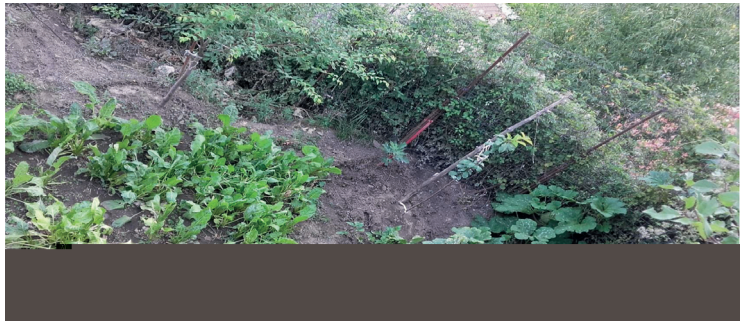
ΜΗΤΡΩΟ ΑΡΡΕΝΩΝ ΝΕΧΩΡΙΤΩΝ

Από το “Μητρώο Αρρένων” (γενεαλογικό δένδρο) του αείμνηστου Δημητρίου Ντούζου, που δημοσιεύουμε σε συνέχειες:

Σπανός	Ιωάν. Δημ.	1849
»	Δημ. Ιωάν.(Πατράς)	1876
»	Νικ. »	1878
»	Αθ. » (U.S.A)	1884
»	Ιωάν. Δημ. (πεθ.)	1902
»	Ευθ. »	1911
»	Ιωάν. Δημ.	1914
»	Κων. Νικ.	1919
Συρσίρης	Βασ. Νικ . (Μονιάς)	1845
»	Φωτ. Ιωάν.	1850
»	Ιωάν. Κων.	1861
»	Βασ. Κων.	1865
»	Νικ. Βασ.	1868
»	Βασ. Φωτ.	1873
»	Κων. Χρ.	1876
	Κων. Ιωάν.	1881
	Κων. Γεωρ. (Μονιάς)	-
»	Δημ. Φωτ.	1882
»	Ιωαν. Βασ	1884
	Φωτ. Βασ.	1900
»	Γεωρ. Κων.	1901
»	Αντων. -	-
»	Γεώργ. Κων.	1906
»	Κων. Βασ.	1906

«ΕΤΗΣΙΕΣ ΓΕΩΡΓΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΣΤΟ ΝΕΟΧΩΡΙ» (ΜΕΡΟΣ 1ο)

Οι Πρόγονοί μας, που σοφά, κ'μανταρίζανε τις ετήσιες γεωργοκτηνοτροφικές τους απασχολήσεις, βάζοντας σύρτη στην αμπουριά τους και

κρεμώντας τα τσουμπλέκια τ'ς- στην πλειονότητα αμέσως μετά τ' Αντριός (29/11: γυρνάει 'ου κ(αι)ρός αλλιώς). Ας κάνουμε μια καταγραφή εργασιών - δένδρων και συνηθειών του τόπου μας γύρω από αυτές (τις εργασίες) - μνημονεύοντας και κάποια ξεχωριστά ονόματα και τοπωνύμια.

ΜΑΡΤΙΟΣ:

1. Σκαλίσματα (στα χωράφια) / ζιζανιοπροστασία / μπουλιάσματα με εμβόλια που είχαν κοπεί από τον Φλεβάρη ή μόλις σταματούσαν οι χιονοπτώσεις και οι ανελέητοι παγετοί / ψέκασμα με χαλκούχα ή θειάφι (ότι διέθετε κάθε αγροτόσπιτο).

2. (Μετά/Σπορό-) Φυτεύσεις, ενδεικτικά όπως: Οπωροφόρα: μηλιές -σαν του Βλαχοκώστα- πουθενά αλλού στην περιοχή!! (Παραφύλαγε κάποια βράδυα για τους..μπιζιβέν(η)δες - αγκορτσιές - κ.λ.π.) - Λαχανοκομικά εαρινού-πρώιμου μπαξέ, όπως: ριζωματικά / βολβώδη / καρποφόρα (σταυρανθή - σπανάκι - ραπανάκι - κρομμύδια - πατάκες / εφόσον κρατήσουν θερμοκρασίες πάνω από 8β. αλλιώς μεταφέρεται η σπορά - κουκιά, κ.λ.π.): ακόμα και σήμερα διασώζονται περίγευστα και καλαίσθητα «γιούρτια»!!

Ενδεικτικά αναφέρουμε, αυτά γύρω από το σχολείο-να με συμπαθάτε εδώ οι κατωπλατείτες - σίγουρα υπήρξαν και σε άλλους μαχαλάδες!! Αναλόγως της βολής του κάθε νοικοκυριού, τακτοποιούσαν τον κηπάκο τους, προστατευμένο από το βοριά και τον άνεμο, με όσο γίνεται καλύτερη στράγγιση και άρδευση, κρατώντας μακριά τα τρωκτικά, με παγίδες. Προϋπόθεση να έχει οργωθεί καλά το χώμα και να έχει πέσει χωνεμένη (στη φύτευση) κοπριά (αλογίσια - πουλερικών - αιγοπροβάτων), σε αναλογία 3 κιλά/τ.μ. καλλιέργειας!!

3. Επίσης, οι μελισσοκόμοι (Κ.Πανάγος - Θ.Μαζιάς) επισκέπτονταν τα «προστατευμένα» μελίσσια τους, ώστε να επιθεωρήσουν τα κουτιά τους - από το φόβο επίθεσης των εχθρών τους- και να διαπιστώσουν τυχόν ζημιές (αναποδογυρίσεις/φθορές), αλλά και πόσες φθινοπωρινές μέλισσες άντεξαν τον χειμώνα (γενικά την επιβίωση του μελισσοσμήνους). Ξεκινούσαν παράλληλα, οι μεταφορές των μελισσοκουτιών, στις πλησιέστερες διαθέσιμες ανθοφορίες (ρείκι - αμυγδαλιά - έλατο - μουσμουλιά, κ.λ.π.)!!

ΑΠΡΙΛΙΟΣ:

1. Συνεχίζονταν τα βλαστολογήματα, τυχόν εκκρεμότητες από μπουλιάσματα, ποτίσματα για τις πρώιμες καλλιέργειες.

2. Γινόνταν παρακολούθηση ανθοφορίας στα οπωροφόρα, φύτευση στο Λαχανόκηπο εαρινών κηπευτικών (μελιτζάνες - μπάμιες - κολοκυθάκια - μπιζέλια, κ.λ.π.): ειδικά όταν φύτευαν και όψιμα σπανάκι και μαρούλι, πάντα σε ημισκιερές θέσεις, στο ρώγο του μπουστάνιου.

3. Ράντισμα με σιρόπι και μέλι στον μελισσο-πληθυσμό καθώς και μελισσοπροστασία.

ΜΑΙΟΣ:

1. Αραιώμα προβληματικών καρπών στα σημαντικότερα οπωροφόρα, εάν κι εφόσον οι καρποί έφταναν στο μέγεθος μικρών καρυδιών (κερασιά - μηλιά - αχλαδιά - κυδωνιά - μουσμουλιά), καθώς και όταν σκλήραιναν οι πυρήνες στα υπόλοιπα (ροδακινιά - βερυκοκιά - δαμασκηνιά).

2. Σημειώνουμε, ότι υπήρξαν στην περιοχή μας, πολλές ποικιλίες/διαφόρων χαρακτηριστικών κερασιών (λαίτσες, πετροκέρασα, κ.α.), τα μεν πρώιμα - λόγω χαμηλότερου υψομέτρου- τα έφερναν από τα Καλαθαίικα παιδιά φορεμένα σαν σκ(ου)λαρίκια ενώ τα δε όψιμα, καρποφορούσαν στις Τσαπουρνιές, στα Πουρετσέικα, Γιουρφάκι τ' Λάκκα, στις Συκιές, στο Παλιονέχωρο κ.α.!!

3. Ειδική αναφορά κάνουμε στις κρανιές που υπήρχαν στις Μαγγάνες, στις Γλαβίσσιες, σε κάτω-μαχαλάδες, όπως στου Φλώρου, Γιάνναρη, Αργύρω, Καλπουζάνη, Σγάγια, Ζαρκάδα, Τσέλιου, Καρανδρικαίικα, κ.α. Ήταν ωφέλιμη μαγιά για τις διάρροιες, ενώ τα μικρά παιδιά για παιχνίδι, τις αρμαθιάζανε με κλωστή και βελόνι (κουβαρίστρες), και τις κρεμάγανε στις κρεββάτες!!

4. Φύτεμα Καλαμποκιού γι-

νόταν και μετά από 2,5-3 μήνες έρχονταν η ώρα της απόλαυσης!! Τα φρέσκα πριν στρίψουν (τρυφερούδια=ξεφλούδισμα και καθάρισμα τις μπερτσιές, κ.λ.π.), τα έψηναν στα κάρβουνα!! Έβγαιναν από τα κάρβουνα και τα αλάτιζαν, σαν απογευματινή καλοκαιρινή σιέστα: προς τέρψη των μονίμων κατοίκων αλλά και των παραθεριστών-συγγενών, σε βεραντάδες ή αυλές, πολλές φορές με συνοδεία οينوπνεύματος ή καφέ!!

ΙΟΥΝΙΟΣ-ΙΟΥΛΙΟΣ:

1. Μούρες/Δαμάσκηνα/Βατόμουρα/Βίσουνα:

Α. Γιόμιζε ο τόπος κι οι αυλές, από μαύρες-κόκκινες-άσπρες. Δεν έλειπε σκαμνιά από σπιτικό, γιατί επιπλέον, ταιζόντουσαν οι γίδες, ενώ παλιότερα υπήρχε και σηροτροφία (εκμετάλλευση μεταξοσκώληκα).

Β. Άλλες βγάξαν μαύρα (για μαρμελάδα), άλλες κίτρινα (γλυκό κουταλιού), κάποιες επίσης, ποικιλιά βερούκοκου μπεμπέκο (από κέντρωμα). Λόγω περιορισμένης παραγωγής, επισκέπτονταν το χωριό μας, ο πλανόδιος από την Αράχωβα (Μπαρμπα-Καλογερογιάννης), με τη φοράδα του, για προμήθειες του πληθυσμού!!

Γ. Γιοματάρια τα βάτα μέσα κι έξω από το χωριό μας!! Όπως ανηφόριζε κανείς πανωστράτα από το μονοπάτι εκατέρωθεν του σχολείου, συνέχιζαν από τον κεντρικό αμαξωτό δρόμο (προς Μαγγάνες ή στο Πουρί και βόρεια προς τη Μουρ' τη Βρυση), μάζευαν και για ιαματικούς λόγους, καρπούς του βάτο!!

Δ. Βυσινιές δεν υπήρχαν πολλές στο χωριό-ίσα που έφταναν για κανένα γλυκό του κουταλιού!

2. Στις όψιμες συγκομιδές καρποφόρων, δεν λησμονούμε τα απίδια και τις (α)γκορτσιές! Οι περισσότερες αγριοαχλαδιές όπως και οι ρωνίτσες, υπήρχαν πιο ψηλά από του Κανελλάκη, στις ονομαστές Γκορτσιές!!

Συνεχίζεται σε επόμενο φύλλο η ετήσια καταγραφή!!

ΣΠΥΡΟΣ Ν. ΜΠΑΖΙΩΝΗΣ

Το παρόν κείμενο αφιερώνεται -αρχικά μεν, σε όλους όσους έσκαψαν και μάτωσαν στα κήπια, ειδικά δε- στη μνήμη του «Κωνσταντίνου Μάντη».

ΝΕΧΩΡΙΤΕΣ ΑΓΩΝΙΣΤΕΣ

του Παντελή Β. Μέρμηγκα (π.μ.)

1. Αργύρης Νικόλαος - **Σιδηρούν αριστείον**
2. Γεωργαντάς Αντώνιος (Σκούτας)
3. Γεωργαντάς ή Γεωργίου Κων/νος (Τσιγαρήθρας)
4. Γεωργαντάς ή Πατάζος Ιωάννης
5. Γεωργίου ή Βλάχος Αθανάσιος
6. Γεωργίου Μήτσος
7. Δημητρίου ή Χολέβας Ιωάννης
8. Δωρίδης Αναστάσιος - **Σιδηρούν αριστείον**
9. Ζαχαρόπουλος Δάμος Γ.
10. Θανάσης Κώστας
11. Θεοδωρόπουλος Νικόλαος
12. Ιωάννου ή Μπακογιάννης ή Μέρμηγκας Χρήστος - **Αργυρούς Σταυρός του Βασ. Ταγμ.**
13. Καλαθάς Νικόλαος
14. Κάλτσας Νικόλαος (Καλτσάς) - **Σιδηρούν αριστείον**
15. Κανέλας Νικόλαος (Κανέλος)
16. Καραδήμας Αθανάσιος
17. Καραγιώργος Νικόλαος
18. Καραμονέβας ή Σκαρπαλέτος
19. Καρβούνης Νικόλαος - **Σιδηρούν αριστείον**
20. Καπώνης Κων/νος - **Σιδηρούν αριστείον**
21. Κατζαούνης Αθ. Δημήτριος
22. Κατζαούνης Αθ. Χρήστος - **Σιδηρούν αριστείον**
23. Κλήρος Μήτρος (Κλήρης) - **Σιδηρούν αριστείον**
24. Κολτσιδής Μήτρος
25. Κοπάκης Κων/νος
26. Κότσαλος Γεώργ.
27. Κουβελάς ή Δημητρίου Θεοδωρής
28. Κουβελάς ή Δημητρίου Νικόλαος - **Σιδηρούν αριστείον**
29. Κωνσταντίνου Μήτρος
30. Λάκας Ιωάννης (Λέκας) - **Σιδηρούν αριστείον**
31. Λάππας Ιωάννης
32. Λάππας Παναγιώτης έπεσε στη μάχη του Αϊτού Υπάτης (τέλη Μαΐου 1821)
33. Μάλλιος Ιωάννης
34. Ματαζέρης (Μπουραζέρης) Αθαν. - **Σιδηρούν αριστείον**
35. Μπαζιώνης Ιωάννης - **Σιδηρούν αριστείον**
36. Μπικύρης Νικόλαος - **Χαλκούν αριστείον**
37. Μπέλος ή Δημητρίου Δημήτριος έπεσε στην Αλαμάνη (23 Απρ. 1821)
38. Μπέλος ή Δημητρίου Παναγιώτης
39. Μπραζέρης Αναγνώστης
40. Μπραζέρης Βασίλειος - **Σιδηρούν αριστείον**
41. Νισατήρας (Μισατήρας) Αθαν. - **Σιδηρούν αριστείον**
42. Ντελής Νικόλαος
43. Ντέλκας Νικόλαος - **Χαλκούν αριστείον**
44. Παλιάτσας Γεώργιος
45. Παλιάτσας ή Γκαζιώνας Ιωάν. - **Σιδηρούν αριστείον**
46. Πανάγος
47. Παπαλέξιος
48. Πέτσας Νικόλαος
49. Πλάκας (Κάπος) Αθανάσιος
50. Ρίζος ή Μάρος Δημήτριος - **Χαλκούν αριστείον**
51. Σκεπαριάνης ή Γεωργαντάς ή Γεωργίου Χρήστος - **Σιδηρούν αριστείον**
52. Σκούρας Γ. - **Σιδηρούν αριστείον**
53. Σπανός (Παπανίκος) Μήτρος
54. Ταμπούρης Νικόλαος - **Χαλκούν αριστείον**
55. Τερωντούτης Αντων. (Τυροσβούτης) - **Σιδηρούν αριστείον**
56. Φούρλας Δ. Φώτιος - **Σιδηρούν αριστείον**

Ελλάδας προσκλητήριο 1821-2021

«κοιτίδα του πνεύματος του πολιτισμού και της ειρήνης»

*Το αθάνατο κρασί του' 21
Θεία μετάληψη ψυχής
Ποθεί ο Παλαμιάς να είναι
Και ελιξήριο μιας Λεύτερης ζωής.
Τι κι αν σε πω στεφανίο δόξας
Τι κι αν σε πω Ορθοδόξια
Αρχαία και νέα γραμματεία;
Εσύ, είσαι η Ελλάδα ή «Αγία»
Η μοναδική και μία, στο διάβα των καιρών.
Μαζί όλοι αγωνίστηκαν με μια καρδιά, με μια ψυχή
Ενάντια στον εχθρό, σ'ένα ανήμερο θεριό.
Ως προσκλητήριο αγωνιστών θα πω, έναν Διάκο,
Έναν Καραϊσκάκη, έναν Μπότσαρη, έναν Κολοκοτρώνη
Έναν Παπαφλέσσα έναν Μιαούλη, έναν Κανάρη
Κι έναν Παλαιών Πατρών Γερμανό κι έναν Ρήγα Φεραίο*

*Και πόσους άλλους που θυσιάστηκαν
Για την Ελλάδα, για κάτι ωραίο....
Κι οι μπουρλοτιέρηδες; Κι οι καπετάνιοι;
Μ'έναν Άη Νικόλα στην ψυχή κι αυτοί
Μεθυσαν με το αθάνατο κρασί του ποιητή.
Στα πέλαγα ανοίξαν τα φτερά τους
Για να'ναι πάντα, τούτα, Ελληνικά.
Κι ένα «Εν τούτω νικα», χαραγμένο στα επουράνια,
Θα μας ανοίγει τα αδύναμα φτερά.
Γιατί της Λευτεριάς το αγνό δεντρί, πάντα,
Θ'ανθίζει στις καρδιές μας
Κι ο Ελληνικός «ο ήλιος ο ηλιατορας»
«Του κόσμου ο παντοκράτωρας»,
Θα λάμπει στις ψυχές μας.*

ΚΟΥΒΕΛΑ ΒΑΣΙΛΙΚΗ